

Förbundet Rörelsehindrade

www.forbundetrorelsehindrade.se

INFORMATIONSBLAD – Juni 2011

Här kommer lite sommarläsning för regniga dagar.

Så här inledningsvis lite funderingar om vad som nu händer inom svensk funktionshinderpolitik.

Till att börja med kan man konstatera att funktionshinderpolitiken utgör en pytteliten del av allianspartiernas agenda, vars politik kan sammanfattas med arbetslinjen - alla ska in i produktionen till varje mänskligt pris - och med stabila finanser; stabila för vem bör man fråga sig. Därtill har oppositionen inte orkat med att engagera sig i funktionshinderpolitiken. Båda blocken har nöjaktigt förenats och gömt sig bakom en gemensam retorik om jämlikhet och full delaktighet underbyggd av handlingsplaner och FN konventioner. En retorik, som man i sig inte ska förringa betydelsen av. Men reduceras den till att bara vara ett politiskt kitt mellan blocken, förlorar den kraft som vägledning för politisk handling och blir som sådan ett mål i sig. Kvar blir bara högstämnd retorik tom på politisk handling.

Skulle ett förhållningssätt som detta accepteras inom andra politikerområden? Svaret blir nej, även om intresset för olika områden varierar och är mer eller mindre lätta att manipulera beroende på vad man politiskt vill, respektive inte vill göra. Det är vidare nästan bara inom funktionshinderområdet som politikerna kan verka ostörda av media. Dessutom har vi att brottas med att funktionshinderpolitiken i medias ögon, med kända undantag, saknar den nödvändiga dramaturgin, liksom det faktum att de politiska motsättningar som krävs för att media ska fatta intresse inte blir synliggjorda.

Svårigheterna dagens politiska verkligheten ställer oss inför får inte leda till uppgivenhet. Det är dock en verklighet vi måste förhålla oss till om vi vill vara med och påverka politiken, det vill säga våra villkor.

Hur gör vi det? Villkoren för människor med funktionsnedsättning måste finnas med som en integrerad del av en samhällsdebatt om hur vi vill att ett välfärdssamhälle ska utformas som vilar på allas lika rätt till fullt medborgarskap och på mänskliga rättigheter.

Funktionshinderrörelsen har här en gemensam uppgift att stiga fram och aktivt vara med och sätta agendan för en sådan samhällsdebatt. Vad skulle ett konsekvent medborgarperspektiv kunna föra med sig? För till exempel vårt beroende av politiska och ekonomiska svängningar i samhället? Eller för den myndighetsutövning vi utsätts för att kunna tillgodose våra behov där integritetskränkande bedömningar och bemötanden är en del av systemet? Låt oss tillsammans fortsätta och utveckla den här debatten!

Regeringens strategi för funktionshinderpolitiken

Den 16 juni presenterade regeringen sin strategi för genomförandet av funktionshinderspolitiken under 2011-2016. Grunden för regeringens funktionshinderspolitiken är den nationella handlingsplanen Från patient till medborgare (prop. 1999/2000:79). De nationella målen - en samhällsgemenskap som grund, ett samhälle som utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhället och jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, män och kvinnor med funktionsnedsättning - är framhåller man ständigt aktuella och har ingen bortre tidsgräns. **Det framhålls också att en viktig utgångspunkt i det fortsatta arbetet är de mänskliga rättigheter som slås fast i bland annat efterlevnaden av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och konventionen för barnets rättigheter.**

Avsikten med strategin är att presentera politikens inriktning, med **konkreta mål för samhällets insatser**. Man har därför fastställt **inriktningsmål inom nio prioriterade politikerområden** i syfte att förtydliga de

övergripande funktionshinderpolitiska målen. Dessa områden är Arbetsmarknadspolitiken, Socialpolitiken, Utbildningspolitiken, Transportpolitiken, IT-politiken, Ökad fysisk tillgänglighet, Rättsväsendet, Folkhälsopolitiken, Kultur, medier och idrott. Därutöver har Konsumentverket enligt sin instruktion ett särskilt ansvar för funktionshindersfrågor. Strategin redovisar därför även insatserna inom konsumentpolitiken.

Inom respektive område identifieras de insatser som är strategiskt viktiga för att inriktningens målen ska kunna nås. Utifrån dessa inriktningsmål har 17 myndigheter efter uppdrag av regeringen tagit fram förslag till delmål med en struktur för hur målen ska följas upp.

En central del av strategin är att målen ska följas upp och att effekten av insatserna ska kunna mätas på ett bättre sätt. Inriktningen på arbetet ska vara att undanröja hinder för tillgänglighet och delaktighet i vardagen. Det konstateras att det funktionshinderspolitiska arbetet behöver bli mer effektivt, systematiska, konkreta och mätbara.

Genom **ett uppföljningssystem** ska kunskaperna öka kring effekterna av såväl de åtgärder som vidtas i strategin som levnadsförhållandena för personer med funktionsnedsättning. Det konstateras att funktionshinderspolitiken är tvärssektoriell. Grunden i uppföljningsarbetet är därför de insatser som respektive myndighet gör inom sitt område och myndigheternas rapporter till ansvarigt departement.

Uppföljningssystemet ska ge regeringen underlag att kunna ta ställning till nya eller förändrade insatser. Syftet med uppföljningen är:

- ▲ att följa genomslaget för funktionshinderspolitiken,
- ▲ att öka kunskapen om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning,
- ▲ att följa upp insatserna i strategin,
- ▲ att resultera i en samlad utvärdering, samt
- ▲ att vara underlag för kommande strategiperioder.

Regeringen avser att återkomma med närmare precisering av uppföljnings- och utvärderingssystemet i uppdrag och instruktionsförändringar till berörda myndigheter. Man avser även att årligen i samband med budgetpropositionen redovisa resultaten av utvecklingen mot identifierade inriktningsmål och delmål. I samband med den årliga resultatredovisningen i budgetpropositionen noteras att regeringen vid behov kan ta initiativ till kompletterande studier och undersökningar för att utveckla och förbättra systemet för uppföljning och utvärdering inom ramen för befintlig verksamhet.

Man framhåller att redovisningen av de resultat som uppnås även kan utgöra en grund för regeringens rapportering om efterlevanden av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Handisam, kommer att få i uppdrag att **inom ramen för ordinarie verksamhet** ansvara för uppföljningen av strategins mål och insatser, samt för att utveckla ett sammanhållet system för att beskriva och analysera utvecklingen. Inga nya resurser ges dock till Handisam för uppdraget.

Hur ska man värdera strategin? Det är bra att regeringen lägger stor tonvikt vid uppföljningen av funktionshinderpolitiken och att resultatet av insatserna årligen ska redovisas i budgetpropositionen. I vårt perspektiv bör det rimligen innebära att det blir lättare att följa utvecklingen, peka ut ansvariga och att ge större utrymme att bli mer konkreta i vår granskning av funktionshinderpolitiken. Mindre bra vilket känns motsägningsfullt är otydligheten och vagheten i de insatser som förväntas ska vidtas inom de olika politikområdena. Så till exempel när det gäller politikområdet "Ökad tillgänglighet" är inriktningsmålet att den fysiska tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning ska förbättras, bl.a. genom att enkelt avhjälpna hinder undanröjs. Mätbara mål saknas dock. Samtidigt som man i strategin framhåller att det funktionshinderspolitiska arbetet behöver bli mer effektivt, systematiskt, konkret och mätbart. Två huvudvägar anvisas för att uppnå ökad tillgänglighet. Det är fortsatt inriktning på enkelt avhjälpna hinder och de strängare bestämmelserna i den nya PBL lagen om kommunernas möjligheter att utöva tillsyn. Ingen nämns om bristande tillgänglighet som grund för diskriminering. Liknande otydliga målbeskrivningar finns även inom de andra politikområdena som tas upp i strategidokumentet. Vi får återkomma när tiden medger med en mer ingående granskning av dokumentet och hur vi intressepolitiskt ska tackla det.

Om funktionshinderrörelsens krav att bristande tillgänglighet som grund för diskriminering införs i diskrimineringslagen

Arbetsmarknadsdepartementet har tagit fram ett lagförslag om att bristande tillgänglighet som grund för diskriminering ska föras in i diskrimineringslagen. Förslaget granskas nu internt inom regeringskansliet. Det är positivt att Erik Ullenhag i sin roll som integrationsminister nu kommit så här långt med en förstärkning av diskrimineringslagen. Det stora problemet är att Svenskt Näringsliv som står moderaterna nära rakt av avstyrker att det i diskrimineringslagen införs ett förbud mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Vi har från FÖR:s sida mejlat och ringt moderaternas ledamöter i arbetsmarknadsutskottet i syfte att bereda vägen för utskottets behandling av en kommande proposition. Svaren från kontaktade moderatpolitiker kan sammanfattas så här: "Att göra *samhället mer tillgängligt för personer med funktionshinder är en angelägen fråga och vi håller i grunden med om att bristande tillgänglighet kan ses som en form av diskriminering.*" Dock framhåller man " *krävs en avvägning mellan de välfärdsvinster som det kan innebära och de kostnader som förväntas uppstå inom offentlig och privat sektor.*" Vi måste nu leta upp alla motståndsfickor och ligga på med hela batteriet av argument. Det är nu eller aldrig som gäller.

Landsmöte och Seminarium

Landsmötet kommer att äga rum **fredag den 16 september, klockan 10.30 – 12.30.**

I direkt anslutning till Landsmötet hålls ett seminarium med temat: **"Socialdemokraternas funktionshinderpolitik"**. Lena Hallengren, socialdemokraternas talesperson för detta politikområde medverkar. Tidpunkt för seminariet är **fredag 16 september, klockan 14.00 - 16.00.**

PLATS: Landsmötet och seminariet kommer att äga rum i Stockholm, ABF Huset, **Sveavägen 41, Sändlersalen.**

Arvsfondsprojekt - Rättighetskonventionen – och sen...

FÖR har lämnat in en ansökan till Allmänna arvsfonden. Projektets syfte är att beskriva, granska och analysera förverkligandet av konventionen idag. Syftet är också att diskutera vad som krävs för att utvärdera konventionen, om och på vilket sätt den har förbättrat villkoren för personer med funktionsnedsättning samt att identifiera och synliggöra vad som kvarstår av viktiga åtgärder. Projektet riktar in sig på tre grundläggande analysnivåer: 1. Myndigheters, samhällsorgans och intresseorganisationers arbete med konventionen. 2. De berördas egen syn på, och erfarenheter av, konventionen. 3. Nationella dagstidningars och public service-mediernas rapportering av konventionen och av funktionshinderfrågor utifrån konventionens generella principer.

Du har väl inte glömt att betala medlemsavgiften!?

Medlemsavgiften för 2011 är oförändrad, 200 kr för ett år eller ett frivilligt högre belopp. När du betalar ange medlemskategori ("anser dig ha ett rörelsehinder" eller är solidaritetsmedlem) och aktuell e-post adress. FÖR:s postgironummer är: 17 90 25 -2,

GLAD MIDSOMMAR

önskar

Förbundet Rörelsehindrade
genom

Lars Hagström, ordförande